

- a A** afgeroomde melk *melk waarvan (een deel van) het melkvet is verwijderd*
- b B** bezaaien *bevruchten*
- blauw (geaderd) *een term die gebruikt wordt voor kazen met een schimmelcultuur die zich door de hele kaas verspreidt, in het algemeen blauw of blauwgroen van kleur*
- boekmaag *derde van de vier magen, waar het overbodige vocht uit het herkauwde voedsel wordt verwijderd; ook bladmaag genoemd*
- c C** caroteen *gele tot oranjerode kleurstof in planten*
- caseïne *één van de eiwitten in melk, het belangrijkste voor de kaasbereiding. Door het stremsel (of enkel zuursel) wordt dit eiwit omgevormd tot een onoplosbare stof: het hoofdbestanddeel van kaas*
- d D** droge stof *hieronder verstaat men alle bestanddelen van kaas, met uitzondering van het vocht (water)*
- e E** éénzijdig vleestype *rund dat enkel voor het vlees gekweekt wordt.*
-
- éénzijdig melktype *rund dat enkel voor de melk gekweekt wordt.*
-
- eiwitten *essentiële bouwstoffen voor het menselijk lichaam, en volop aanwezig in melk en kaas. Het belangrijkste is caseïne.*
- g G** geslachtsrijp *voldoende oud om jongen te kunnen voortbrengen*
- gespleten hoeven *uit twee afzonderlijke delen bestaande hoef (= hoornachtige massa aan het einde van de voet van sommige dieren)*
-
- gewassen korst *deze term slaat op kazen waarvan de korst tijdens het rijpen vochtig gehouden wordt in een vochtige ruimte of door de kaas regelmatig af te nemen met een in pekewater gedompelde doek. Dit bevordert de groei van bepaalde (oranjerode) bacteriën op de korst*
- graskuil *hoop met ingekuuld gras*

- groenvoeder voedsel dat groen aan het vee gegeven wordt (vb. gras, loof)
- h H** herkauwen wijze van voedselverwerking bij bepaalde planteneters, waarbij ze het voedsel niet onmiddellijk bij het grazen kauwen, maar pas naderhand
- hokkeling éénjarig rund - ook pink of jaarling
- hooi gedroogd gras
- hooizolder opslagruimte voor hooi, vroeger meestal de zolder boven de stallen
- hoorn meervoud: hoorns/hoornen; ook horen(-s)
hard, spits (toelopend), meestal gebogen uitsteeksel aan de kop van verschillende dieren, waarmee ze aanvallen of zich verdedigen. (andere betekenissen zie woordenboek)
- i I** inkuilen in kuilen bergen, waarin het door het eigen gewicht wordt samengeperst en bewaard kan worden
- j J** jaarling éénjarig rund - ook pink of hokkeling
- k K** kalf jong van een rund
- kauwen een prop voedsel met de tanden en kiezen tot een brij vermalen
- klonen het maken van identieke kopieën van een dier door genetische manipulatie
- koe vrouwelijk rund
- korstflora schimmels of bacteriën op de korst van de kaas, bepalend voor het karakter van vele kaassoorten.
- kuilgras gras dat op volgende wijze bewaard wordt: na het maaien blijft het enkele dagen drogen. Daarna wordt het op grote hopen gelegd. Door er met een tractor overheen te rijden wordt de lucht uit het gras gedrukt. De hopen worden afgedekt met plastic en aarde.
- kunstmatige inseminatie (KI) op kunstmatige manier bevruchten
- l L** lactatieperiode de periode, beginnend met de geboorte van een jong, waarin een zoogdier melk geeft.
- lastdier dier dat door de mens gebruikt wordt om lasten te dragen
- lebmaag vierde van de vier magen van een koe, vergelijkbaar met onze maag, waar de eigenlijke vertering van het voedsel gebeurt
- leder bereide dierenhuid

m M	maïskuil	hoop met ingekuilde maïs
	melkproductie	het aanmaken, voortbrengen van melk
n N	netmaag	tweede van de vier magen van een koe, waar het voedsel klaargemaakt wordt om herkauwd te worden
o O	oerrund	voorouder van de meeste westerse huisrunderen
	os	onvruchtbaar gemaakte stier
p P	pasteuriseren	het gedurende een bepaalde tijd tot een zekere temperatuur verhitten van de melk, zodat de meeste bacteriën in de melk gedood worden.
	pekel	een oplossing van zout in water; veel kazen gaan in een pekelbad om zout op te nemen
	pens	eerste van de vier magen van een koe, waar het voedsel wordt opgeslagen tot het herkauwd wordt
	pink	éénjarig rund - ook jaarling of hokkeling
r R	rauwe melk	ongepasteuriseerde melk
	rund	holhoornig, herkauwend zoogdier
	ruwvoeder	stengelig, vezelig voer met een grote hoeveelheid onverteerbare stoffen (vb. gras kuilgras, hooi en snijmaïs)
s S	snijmaïs	maïs die na het hakselen op grote hopen wordt gelegd en daarna afgedekt met plastic en aarde, om als voedsel voor het vee te dienen in de winter
	stier	mannelijk rund
	stremmen	het dik laten worden van de melk met behulp van stremsel. Dit kan ook gebeuren zonder stremsel, namelijk door de melk slechts aan te zuren, maar deze methode is minder gebruikelijk
	stremsel	de substantie die verkregen wordt uit de maag van een jong kalf (of ander geschikt zoogdier), en die de melk doet stremmen
	stro	stengel van graangewassen waarvan de graankorrels verwijderd zijn
t T	trekdier	dier dat door de mens gebruikt wordt om een voertuig te trekken
u U	uier	uitwendig zichtbare melkklier bij bepaalde zoogdieren; bestaande uit twee helften, met elk één of twee spenen
v V	vaars	rund dat nog geen jong gehad heeft

w W	veearts	<i>geneesheer voor dieren</i>
	vetgehalte	<i>het aandeel van melkvet in de samenstelling van kaas; meestal vermeld als een percentage van de droge stof in kaas (van een 40+ kaas bestaat dus 40% van de droge stof van die kaas uit vet)</i>
	vetgehalte	<i>de hoeveelheid vet in een bepaald product</i>
	vleesproductie	<i>het aanmaken, voortbrengen van vlees</i>
	vochtgehalte	<i>het aandeel van vocht (water) in de samenstelling van de kaas</i>
	wei	<i>het vloeibare gedeelte van de melk (met daarin een kleine hoeveelheid opgeloste stoffen), dat van de wrongel wordt afgescheiden bij het proces van de kaasbereiding</i>
	wisent	<i>voorouder van onze huisrunderen</i>
	wrongel	<i>de dikke massa die men verkrijgt na het stremmen van de kaasmelk, bestaande uit het grootste deel van de droge stof die zich in de melk bevindt en een hoeveelheid wei</i>
z Z	zoogdier	<i>dier dat zijn jongen voedt met moedermelk</i>
	zuursel	<i>cultuur van melkzuurbacteriën, die voor het stremmen aan de melk wordt toegevoegd om het zuur worden te bevorderen</i>